

Samarbejde i Vestnorden

De vestnordiske lande udgør tilsammen et meget stort geografisk område. Færøerne er med sine kun 1.400 km² langt det mindste af landene, men bliver alligevel til næsten 30.000 km², når søterritoriet medregnes. Havet er for Vestnorden hvad mark og skov er for andre lande.

Færøerne og Island blev bebyggede fra omkring år 800 af norske vikinger, mens Grønlands historie går over 5000 år tilbage. Omkring år 982 kom nordboerne også til Grønland, hvor de levede i næsten 500 år.

I nyere tid har der eksisteret mange gode kontakter mellem de vestnordiske lande, specielt på fiskeriområdet. Levebetingelserne i de tre lande har budt på små, og ofte meget isolerede, samfundsstrukturer spredt over store landområder. Landene knyttes således sammen af en række fælles historiske og kulturelle kendetegn samt de naturgivne og økonomiske forhold.

Færøernes, Islands og Grønlands særlige kulturelle og geografiske betingelser blev diskuteret i politisk sammenhæng omkring starten af 1980'erne. De vestnordiske lande blev efterfølgende enige om oprettelse af en fælles parlamentarisk organisation. Målsætningen skulle være samarbejde om fælles problemstillinger samt positivt og konstruktivt samarbejde udadtil med både Nordisk Råd og andre organisationer om Vestnordiske forhold.

Vestnordens Parlamentariske Samarbejdsråd blev således oprettet i 1985.

I 1997 blev navnet ændret til Vestnordisk Råd, da landenes parlamenter godkendte Rådets nuværende charter ([Charter DK \(34 KB\)](#)), samtidig som den nye forretningsorden ([forretningsorden DK](#)) blev vedtaget på Vestnordisk Råds årsmøde samme år.

Færøernes Lagting, Islands Althing og Grønlands Landsting vælger 6 repræsentanter hver til Vestnordisk Råd, d.v.s. 18 medlemmer i alt. Medlemmerne vælges efter partipolitiske styrkeforhold, eller efter de enkelte landes gældende regler.

Årsmødet er Vestnordisk Råds højeste myndighed, mens Rådets arbejde tilrettelægges og ledes af præsidiet, som består af Rådsformanden samt et medlem udpeget fra hver af de to øvrige delegationer.

Rådets arbejde materialiserer sig i formulering af rekommandationer, som forelægges landenes parlamenter. Derefter overlades rekommandationerne til den vedkommende minister eller landsstyremand.

Charter for Vestnordisk Råd

Præambel

I erkendelse af

At Færøerne, Grønland og Island, det vestnordiske område, har en fælles interesse i bevarelsen og en kontrolleret udnyttelse af landenes levende og ikke-levende ressourcer,

At disse ressourcer er af afgørende betydning for landenes økonomi, kultur og fremtidige udvikling,

At bevarelsen og en kontrolleret udnyttelse af landenes levende ressourcer er af betydning også for den øvrige verdens forsyning med levnedsmidler,

At landene indser nødvendigheden af at styrke og udvikle det kulturelle, handelsmæssige og trafikale samarbejde i øvrigt samt

At landene ved at styrke og udvikle samarbejdet giver sit bidrag til fremme af forståelse og fredelig sameksistens i verden:

Har vi valgte medlemmer af Færøernes Lagting, Grønlands Landsting og Islands Alting, på grundlag af beslutninger i Færøernes Lagting den 27. januar 1981, Grønlands Landsting den 23. maj 1985 og Islands Alting den 19. maj 1981 om et parlamentarisk samarbejde på møde i Nuuk den 24. september 1985 fundet, at et formelt charter, der fastsætter reglerne for samarbejdet, er nødvendigt. Vi accepterer og godkender herved nærværende charter, hvis bestemmelser er anført i det følgende:

Kapitel 1

- '1. Vestnordiske Råd er en samarbejdsorganisation mellem parlamenterne i Island, i Grønland og på Færøerne.
- '2. Rådets målsætninger:
 - a. At samarbejde om Vestnordiske interesser
 - b. Sammen at bevogte Nordatlantens ressourcer og kultur, og hjælpe til med at udvikle Vestnordiske interesser gennem regering og landsstyrene, ikke mindst ved alvorlige problemer angående ressourceforvaltning, forurening m.v..
 - c. At følge op på regeringernes og landsstyrenes vestnordiske samarbejde.
 - d. At arbejde sammen med Nordisk Råd, og at fungere som mellemlid omkring vestnordiske interesser i nordisk samarbejde.
 - e. At virke som parlamentarisk mellemlid mellem vestnordiske samarbejdsorganer og andre mellemfolkelige og internationale samarbejdsgrupper, herunder det arktiske parlamentariske samarbejde.
- '3. Rådets målsætninger bliver gennemført ved:
 - a. Rekommandationer og anmodninger til regeringerne og landsstyrene
 - b. Samarbejde med fagministre og landsstyremedlemmer
 - c. Aktiv deltagelse i nordisk samarbejde
 - d. Samarbejde med andre parter i vestnordisk samarbejde, bl.a. Vestnordenfonden og den Nordatlantiske Samarbejdskomite
 - e. Samarbejde med arktiske institutioner og organisationer
 - f. Organisering af konferencer og møder
 - g. Informationsformidling

Kapitel 2.

- '4. Færøernes Lagting, Grønlands Landsting og Islands Alting vælger blandt sine medlemmer, 6 repræsentanter og 6 suppleanter til Rådet. Medlemmerne vælges efter partipolitiske styrkeforhold, eller efter de enkelte landes gældende regler. Ændringer af landsdelegationernes sammensætning sker

ligeledes efter de enkelte landes regler.

- ' 5. Rådet er beslutningsdygtigt, når alle tre landsdelegationer er repræsenteret, og hver landsdelegation er repræsenteret ved et flertal.
- ' 6. Formanden for Rådet vælges på skift fra landsdelegationerne for et år ad gangen.
- ' 7. På hvert ordinært Rådsmøde nedsættes et præsidium på tre medlemmer. Præsidiet består af Rådsformanden samt et medlem udpeget af hver af de øvrige landsdelegationer. Præsidiet har øverste besluttende myndighed i Vestnordisk Råds anliggender mellem de ordinære Rådsmøder.

Kapitel 3.

- ' 8. Formanden indkalder til ordinært Rådsmøde, og evt. andre møder, til det tidspunkt og på det sted som Rådet beslutter.
- ' 9. Et flertal af Rådets medlemmer kan gennem formanden indkalde til ekstraordinært Rådsmøde, stedet fastsættes af formanden.
- ' 10. På Rådsmødet kan drøftes ethvert emne, der er af interesse for samarbejdet.
- ' 11. Rådet kan vedtage rekommandationer til et eller flere af landene jfr. kapitel 1 pkt. 3.a. Ved fremsendelse af en rekommandation, redegøres der for med hvilken tilslutning, Rådet har vedtaget rekommandationen.
- ' 12. På det ordinære Rådsmøde redegør præsidiet for arbejdet i den foregående periode, samt fremlægger forslag til arbejdsplan for det kommende år.
- ' 13. På det ordinære Rådsmøde fremlægger præsidiet årets regnskab, samt budgetplan for det kommende år.

Kapitel 4.

- ' 14. Udgifterne til Rådets drift fordeles således: Island afholder 50%, Færøerne afholder 25% og Grønland afholder 25%.
- ' 15. Betaling af bidrag skal ske inden 1. februar hvert år til sekretariatet.
- ' 16. Hvert land afholder udgifterne ved sine repræsentanters deltagelse i samarbejdet. Udgifterne for landsdelegationernes sekretariatsfunktion afholdes ligeledes af hvert land for sig.

Kapitel 5.

- ' 17. Rådet ansætter en Rådssekretær for maximalt fire år ad gangen. Sekretæren lokaliseres i et af landenes parlamenter ifølge præsidiets beslutning, og arbejder tæt sammen med det sekretariat som arbejder med Nordisk Råds anliggender, samt andre nordiske institutioner i landene. Der slutes kontrakt med det parlament hvor kontoret lokaliseres, omkring fordeling af udgifter vedrørende finansiering af sekretariatets funktion.

Kapitel 6.

- ' 18. Der udarbejdes en forretningsorden til gennemførelse af chartrets bestemmelser og hensigt. Forretningsordenen fremlægges til godkendelse på det ordinære Rådsmøde.

Kapitel 7.

- ' 19. Nærværende charter affattes på dansk, færøsk, grønlandsk og islandsk, alle lige gyldige
- ' 20. Chartret skal tiltrædes af Færøernes Lagting, Grønlands Landsting og Islands Alting for ikrafttrædelse. Det samme gælder for ændringer af charter.